

KATECHIZM

1. *Co to jest wiara w Boga?*

Wiara jest postawą człowieka wobec Boga. Wierząc, człowiek dobrowolnie uznaje istnienie Boga i wchodzi w osobistą relację z Nim.

2. *W jaki sposób rozwijamy swoją wiarę w Boga?*

I. Czytanie i rozważanie Słowa Bożego.

II. Modlitwa i życie sakramentalne.

III. Zaangażowanie w życie (wspólnotę) Kościoła.

IV. Kierowanie się w życiu przykazaniem miłości.

Dlatego obowiązek poznawania swej wiary nie kończy się wraz z nauką religii, lecz trwa przez całe życie.

3. *W jaki sposób dajemy świadectwo o swojej wierze?*

Świadectwem wiary chrześcijanina są nie tylko słowa, ale przede wszystkim jego życie zgodne z nauką Chrystusa, a więc: modlitwa, dobrze wykonywana praca, szacunek dla bliźnich, właściwe przeżywanie: cierpienie, radość, itp.

4. *Główne prawdy wiary.*

I. Jest jeden Bóg.

II. Bóg jest Sędzią sprawiedliwym, który za dobro wynagradza, a za zło karze.

III. Są trzy Osoby Boskie: Bóg Ojciec, Syn Boży i Duch Święty.

IV. Syn Boży stał się człowiekiem, umarł za krzyżu i zmartwychwstał dla naszego zbawienia.

V. Dusza ludzka jest nieśmiertelna.

VI. Łaska Boża jest do zbawienia koniecznie potrzebna.

5. *Gdzie i komu Bóg przekazał Dekalog?*

Bóg dał Dekalog Narodowi Wybranemu przez Mojżesza na Górze Synaj.

6. *Dekalog.*

Jam jest Pan, Bóg twój, który cię wywiódł z ziemi egipskiej, z domu niewoli.

I. Nie będziesz miał bogów cudzych przede Mną.

II. Nie będziesz brał imienia Pana Boga twego nadaremno.

- III. Pamiętaj, abyś dzień święty święcił.
- IV. Czcij ojca swego i matkę swoją.
- V. Nie zabijaj.
- VI. Nie cudzołóż.
- VII. Nie kradnij.
- VIII. Nie mów fałszywego świadectwa przeciw bliźniemu swemu.
- IX. Nie pożądaj żony bliźniego swego.
- X. Ani żadnej rzeczy, która jego jest.

7. *Dwa przykazania miłości.*

- I. Będiesz miłował Pana Boga swego całym swoim sercem, całą swoją duszą i całym swoim umysłem.
- II. A bliźniego swego jak siebie samego.

8. *Pięć przykazań kościelnych.*

- I. W niedzielę i święta nakazane uczestniczyć we Mszy świętej i powstrzymać się od prac niekoniecznych.
- II. Przynajmniej raz w roku przystąpić do sakramentu pokuty.
- III. Przynajmniej raz w roku, w okresie wielkanocnym, przyjąć Komunię Świętą.
- IV. Zachowywać nakazane posty i wstrzeźliwość od pokarmów mięsnych, a w czasie Wielkiego Postu powstrzymać się od udziału w zabawach.
- V. Troszczyć się o potrzeby wspólnoty Kościoła.

9. *Wymień trzy cnoty boskie.*

Wiara, nadzieja, miłość.

10. *Co to są sakramenty?*

Sakramenty są to znaki widzialne niewidzialnej łaski ustanowione przez Chrystusa, powierzone Kościołowi. Przez nie udzielane jest człowiekowi życie Boże.

11. *Wymień VII sakramentów świętych.*

- I. Chrzest. II. Bierzmowanie. III. Eucharystia IV. Pokuta V. Namaszczenie chorych VI. Kapłaństwo VII. Małżeństwo.

12. *Co to jest chrzest?*

Chrzest jest to pierwszy sakrament (brama sakramentów), który uwalnia człowieka od grzechu pierwotnego i włącza go do Kościoła.

13. *Kto udziela sakramentu chrztu?*

Zasadniczo sakramentu chrztu udziela kapłan. W razie niebezpieczeństwa śmierci – chrztu może udzielić każdy człowiek (nawet niewierzący). Chrztu udziela się poprzez polanie wodą głowy i wypowiedzenie słów: (imię chrzczonego) ja ciebie chrzczę w imię Ojca i Syna, i Ducha Świętego.

14. *Kto może być rodzicem chrzestnym?*

Może nim być człowiek po bierzmowaniu, wierzący i praktykujący, zdolny w pełni korzystać z sakramentów (spowiedzi i Eucharystii), który przyjął sakrament bierzmowania.

15. *Co to jest bierzmowanie?*

Bierzmowanie jest to sakrament, w którym Duch Święty umacnia chrześcijanina, aby wiarę swoją mężnie wyznawał, bronił jej i według niej żył.

16. *Ile razy można przyjąć bierzmowanie?*

Przyjmujemy tylko jeden raz w życiu, ponieważ wyciska On na duszy niezatarte znamię świadka Chrystusowego.

17. *Jakie są najważniejsze czynności podczas udzielania sakramentu bierzmowania?*

Włożenie rąk przez biskupa, co oznacza zstąpienie Ducha Świętego oraz namaszczenie na czole olejem krzyżma i wypowiedzenie przez szafarza słów: „Przyjmij znamię daru Ducha Świętego”.

18. *Wyjaśnij znaczenie słowa „bierzmowanie”?*

Nazwa „bierzmowanie” powstała od łacińskiego słowa „firmare – umacniać”, skojarzonego ze staropolskim wyrazem „Bierzmo”, co oznaczało belkę podtrzymującą drewniany pułap domu, strop. Bierzmowanie jest to zatem podtrzymywanie, umacnianie wiary.

19. *Wymień dary Ducha Świętego*

- I. Dar mądrości
- II. Dar rozumu
- III. Dar rady
- IV. Dar umiejętności
- V. Dar męstwa
- VI. Dar pobożności
- VII. Dar bojaźni Bożej.

20. *Jakie są skutki bierzmowania?*

Duch Święty w sakramencie bierzmowania:

- pomnaża w nas życie Boże
- silniej jednoczy z Chrystusem
- udziela mocy do apostołowania
- pomnaża siedem darów
- wyciska na duszy niezatarte znamię dojrzałego chrześcijanina

21. *Co to jest Najświętszy Sakrament?*

Prawdziwe Ciało i Krew Pana Jezusa pod postacią chleba i wina.

22. *Kiedy Jezus ustanowił Eucharystię (Mszę świętą)?*

Eucharystia bierze swój początek podczas Ostatniej Wieczerzy, którą Jezus spożywał ze swymi uczniami w przeddzień męki i śmierci (Wielki Czwartek).

23. *Jakie polecenie wydał Jezus podczas Ostatniej Wieczerzy?*

Nakazał również Apostołom, a przez nich biskupom i kapłanom, sprawować Eucharystię na swoją pamiątkę.

24. *Co to jest Wiatyk?*

Wiatyk to Komunia święta udzielana choremu w niebezpieczeństwie śmierci.

25. *Co to jest sakrament pokuty i pojednania?*

Jest to sakrament, w którym Chrystus poprzez posługę kapłana odpuszcza grzechy.

26. *Wymień 5 warunków sakramentu pokuty*

- I. Rachunek sumienia – przypominanie sobie wszystkich grzechów od ostatniej dobrej spowiedzi.
- II. Żal za grzechy – ból duszy z powodu obrażenia przez nas dobrego Boga i lekceważenia Jego miłości.
- III. Mocne postanowienie poprawy – szczerą wola i unikania grzechów i okazji do nich.
- IV. Spowiedź – szczerze wyznanie swoich grzechów przed kapłanem, aby otrzymać rozgrzeszenie i stosowne pouczenie.
- V. Zadośćuczynienie – odprawienie pokuty zadanej przez kapłana i naprawianie wyrządzonej krzywd.

27. *Co to jest namaszczenie chorych?*

To sakrament, w którym Chrystus umacnia chorego, przynosi ulgę w cierpieniu, a niekiedy zdrowie ciała. Sakrament namaszczenia chorych można przyjąć więcej niż jeden raz w życiu.

28. *Kiedy należy przyjmować sakrament namaszczenia chorych?*

Namaszczenie chorych należy przyjmować w każdej poważniejszej chorobie, nie można odkładać przyjęcia tego sakramentu na ostatnią chwilę.

29. *Co to jest sakrament święceń (kapłaństwa)?*

Jest to sakrament posługi, którą Chrystus powierzył apostołom i ich następcom. Daje władzę głoszenia Słowa Bożego, sprawowania Eucharystii i udzielania sakramentów.

30. *Co to jest sakrament małżeństwa?*

Sakrament małżeństwa to nierozzerwalny związek ochrzczonych: mężczyzny i kobiety, których Chrystus uświęca i uzdalnia do spełniania obowiązków małżeńskich i rodzinnych.

31. *Jakie są cele małżeństwa?*

Celem małżeństwa jest miłość małżonków; wzajemna pomoc; urodzenia i wychowanie dzieci.

32. *Co to są sakramentalia?*

Sakramentalia są to znaki święte, które podobnie jak sakramenty oznaczają pewne duchowe skutki. Zostały ustanowione przez Kościół Przez modlitwę Kościoła zawdzięczają swoją skuteczność. Uświęcają różne okoliczności życia, są nimi: poświęcenie, błogosławieństwo, egzorcyzm, pogrzeb itp. Sakramentalia w zależności od ich charakteru sprawowane są przez duchownych, niektóre z nich zaś przez świeckich.

33. *Co to są egzorcyzmy?*

Egzorcyzmy są to modlitwy ze specjalnym obrzędem, w którym Kościół mocą i na zlecenie samego Chrystusa, prosi Boga o uwolnienie spod władzy szatana.

34. *Co to jest Pismo Święte?*

Pismo Święte jest to zbiór ksiąg napisanych pod natchnieniem Ducha Świętego, który zawiera Słowo Boże skierowane do ludzi. Zawiera ono 46 ksiąg Starego i 27 ksiąg Nowego Testamentu. Sercem całego Pisma są Ewangelie (Mateusza, Marka, Łukasza, Jana), stanowiące główne świadectwo o życiu i nauczaniu Jezusa Chrystusa.

35. *Kto jest autorem Pisma Świętego?*

Autorem Pisma Świętego jest Bóg, który posłużył się autorami natchnionymi. Każdy chrześcijanin powinien często czytać Pismo Święte, bo „nieznajomość Pisma jest nieznajomością Chrystusa” (św. Hieronim).

36. *Co to jest sumienie?*

Sumienie jest wrodzoną zdolnością człowieka, do odróżniania dobra od zła; pobudza go do pełnienia dobra, a powstrzymuje od czynienia zła i jest jego sędzią. Człowiek powinien słuchać głosu swojego sumienia. Sumienie jest głosem Boga zapisanym w sercu człowieka.

37. *Wymień uczynki miłosierne względem duszy:*

- I. Grzeszących upominać. II Nieumiejętnych pouczać. III. Wątpiącym dobrze radzić. IV. Strapionych pocieszać. V. Krzywdy cierpliwie znosić, VI. Urazy chętnie darować. VII. Modlić się za żywych i umarłych.

38. *Wymień uczynki miłosierne względem ciała.*

- I. Łaknących nakarmić. II. Pragnących napoić. III. Nagich przyodziać. IV. Podróżnych w dom przyjąć. V. Więźniów pocieszać. VI. Chorych nawiedzać. VII. Umarłych grzebać.

39. *Co to jest grzech?*

Grzech jest obrazą Pana Boga, raną zadaną Kościołowi i krzywdą, którą człowiek sam sobie wyrządza. Polega na świadomym i dobrowolnym przekroczeniu prawa Bożego.

40. *Wymień grzechy główne*

- I. Pycha. II Chciwość. III. Nieczystość. IV. Zazdrość. V. Nieumiarkowanie w jedzeniu i picciu. VI. Gniew. VII. Lenistwo.

41. *Na czym polega grzech śmiertelny?*

Grzech śmiertelny polega na całkowitym odwróceniu się od Boga. Przy braku skruchy powoduje on wykluczenie z Królestwa Bożego i wieczne potępienie.

42. *Na czym polega grzech powszedni?*

Grzech powszedni jest nieporządkiem moralnym w życiu człowieka. Nie zrywa on przymierza z Bogiem i nie pozbawia grzesznika łaski uświęcającej, jednakże pozostawiony bez skruchy naraża stopniowo człowieka do popełnienia grzechu śmiertelnego.

43. *Jaki grzech określamy mianem grzechu przeciw Duchowi Świętemu?*

Polega na ustawicznym i świadomym sprzeciwianiu się Bogu, np. świadome odrzucanie Boga; zuchwałe grzeszenie w nadziei Miłosierdzia Bożego, uporczywe trwanie w odmowie pokuty.

44. *Co to są grzechy cudze?*

Grzechy cudze popełniamy wtedy, gdy uczestniczymy z bliźnim w popełnianiu grzechu lub nie robimy nic, aby zapobiec grzechowi, na których mamy wpływ.